

Intervenții de educație remedială

Opinia cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial

Salvați Copiii

București

martie 2021

Tipul studiului: Sondaj de opinie.

Metoda de culegere a datelor: on-line

Grupuri țintă: cadre didactice din învățământul primar și gimnazial

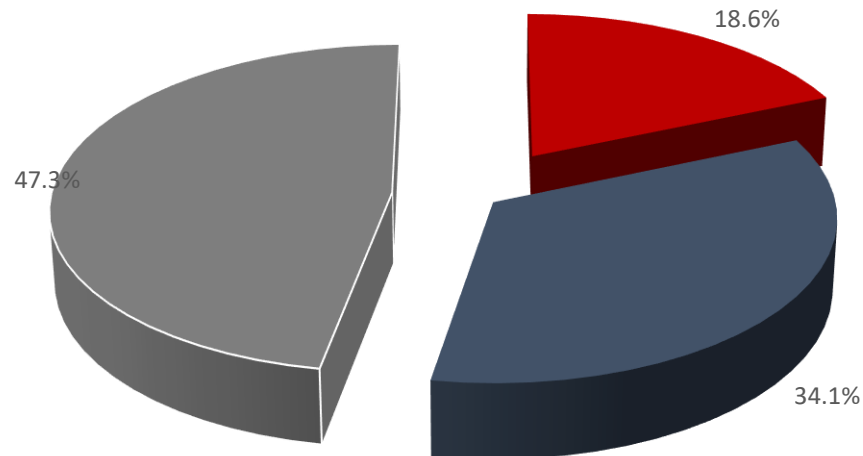
Eșantionare: Eșantion neprobabilistic

Mărimea eșantionului: 624 de cadre didactice: 298 din învățământul primar și 326 din învățământul gimnazial

Analiza datelor: Procedee specifice statisticii descriptive sau inferențiale

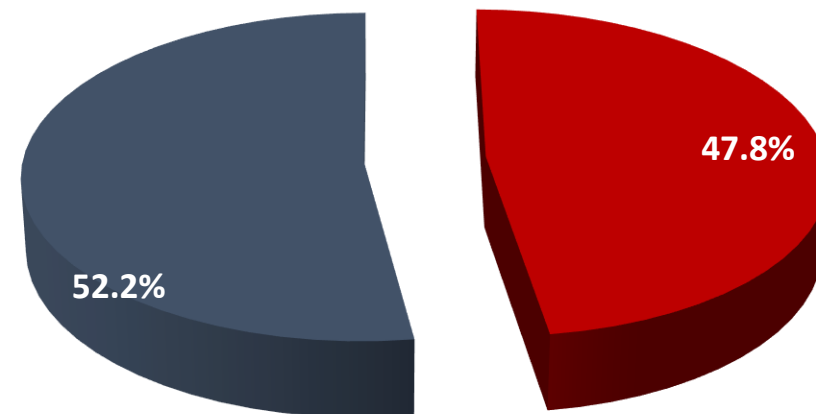
Perioada de culegere a datelor: 1 – 14 martie 2021

Școala unde predați este situată:

- în București sau într-un municipiu reședință de județ
- într-un alt oraș
- într-o comună/sat

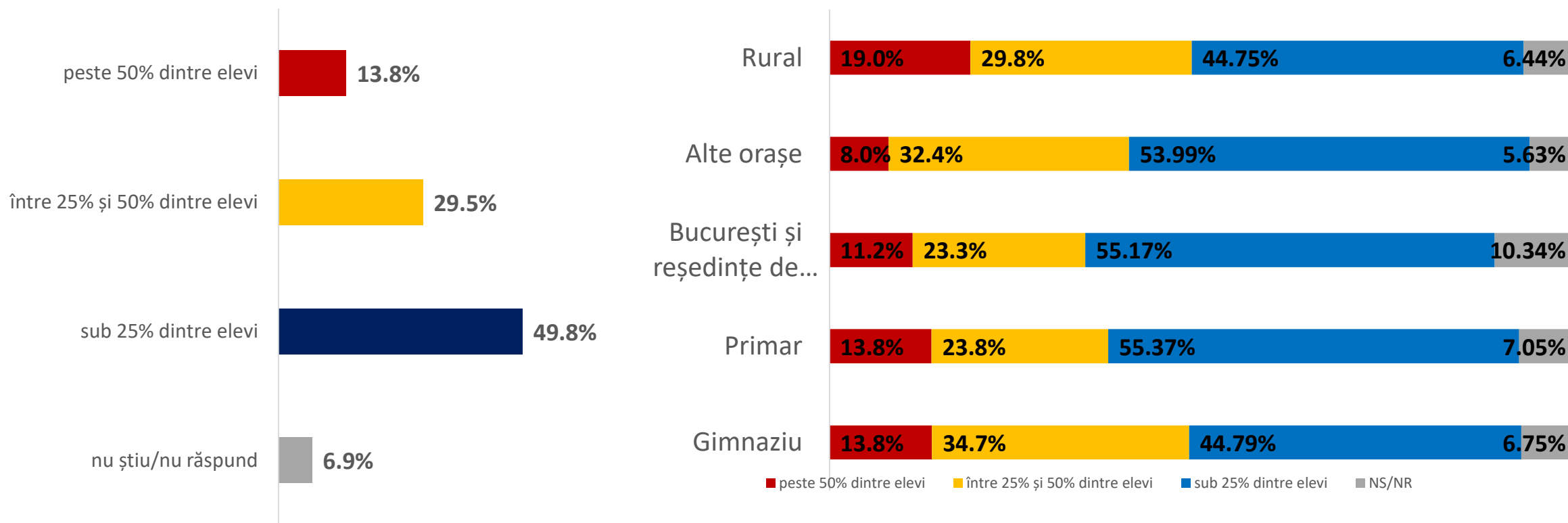
Care este nivelul de învățământ unde predați cele mai multe ore?

- primar
- gimnazial

Estimarea nevoii de educație remedială

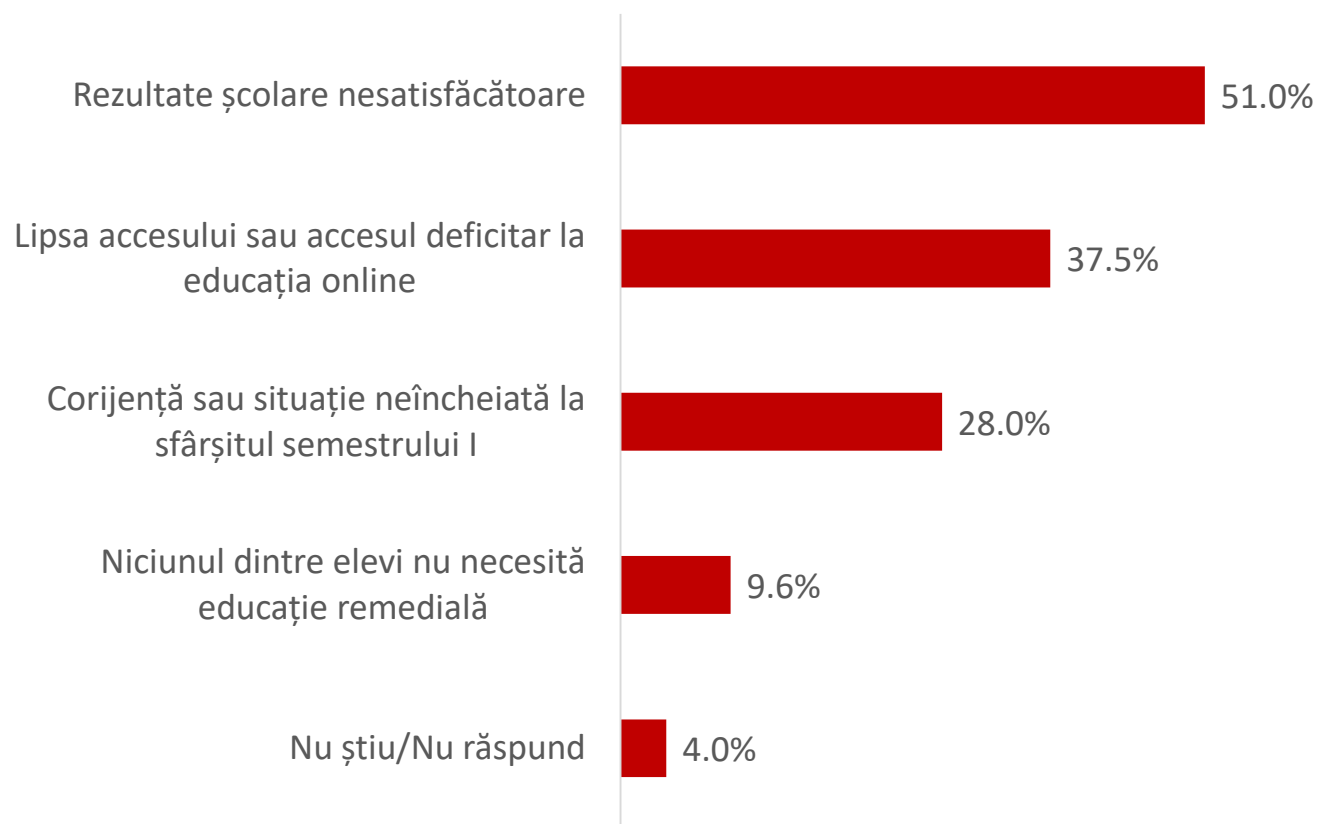
Din perspectiva dumneavoastră, câți dintre elevii dumneavoastră ar avea nevoie de activități de sprijin/educație remedială?

Observăm că un nivel mai ridicat al nevoilor de educație remedială a fost indicat de profesorii din mediul rural și cei care predau la gimnaziu. Trebuie remarcat și procentul semnificativ mai mare al non-răspunsurilor în rândul cadrelor didactice din orașele mari, o posibilă explicație fiind numărul mai mare de elevi din clase și, implicit, timpul mai redus pe care profesorii îl pot aloca evaluării achizițiilor și nevoilor de învățare individuale.

Motivele care au generat nevoia de educație remedială

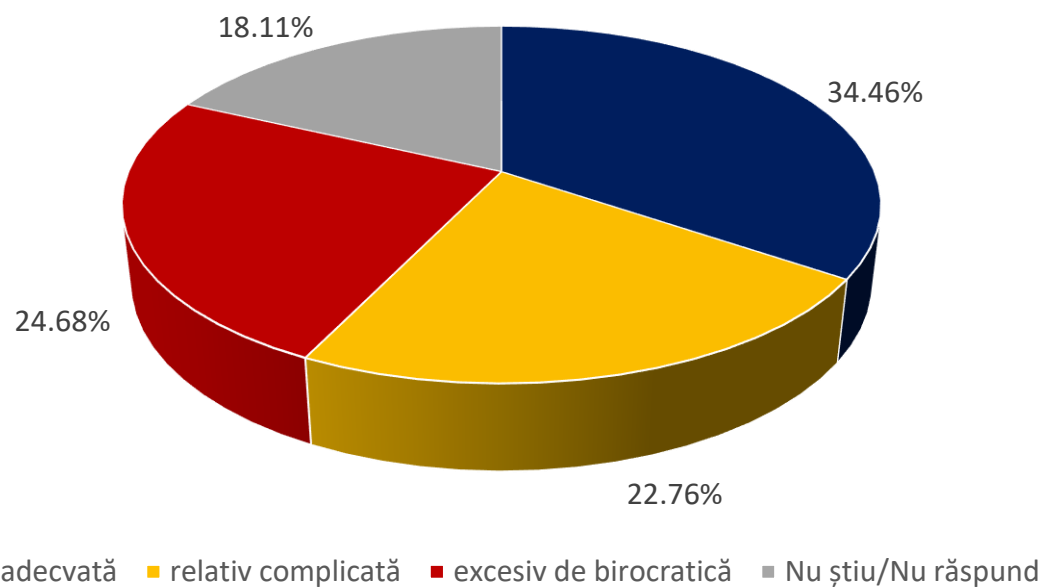
Raportându-vă la elevii dumneavoastră și la nevoia de sprijin educațional suplimentar/educație remedială, care este situația/sunt situațiile în care se regăesc? (răspuns multiplu)

Atât informațiile primite în contextul acestui demers de consultare, cât și rezultatele altor analize derulate de Salvați Copiii România indică în mod clar că educația remedială reprezintă o nevoie acută a școlii românești și nu doar în contextul crizei pandemice. Mai mult, procentul redus al profesorilor care au indicat absența nevoii de măsuri de sprijin (9,6% pe total eșantion, cu o diferență uriașă în funcție de mediu - de la **8,1% în mediul rural la 17,24% în marile orașe**), reiterează necesitatea unor intervenții strategice, pe termen lung, care să asigure calitatea și egalitatea de șanse în educația românească.

Opinii despre procedură – grad de complexitate

În opinia dumneavoastră, procedura care trebuie parcursă pentru implementarea măsurilor, conform Ordinului 3.300/ 2021, este una:

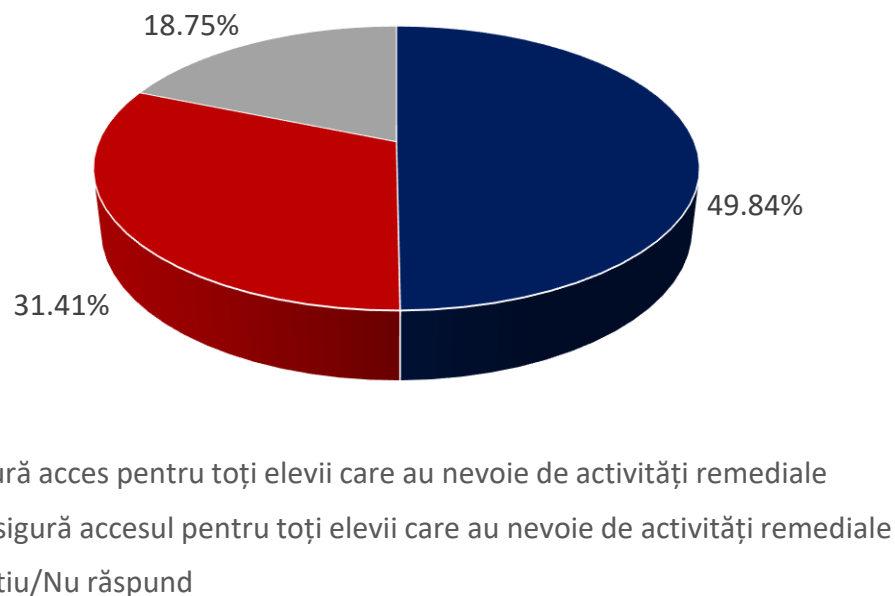

Aproape jumătate dintre cadrele didactice apreciază că procedura ce trebuie parcursă de unitățile de învățământ este una relativ complicată sau excesiv de birocratică, riscând să genereze întâzieri în implementarea măsurilor sau chiar să împiedice accesul la educație remedială al elevilor din școlile unde nu există expertiza și resursele necesare pentru parcurgerea acestor pași procedurali (menționăm însă că multe răspunsuri au fost primite înainte de modificarea Ordinului 3330/2021).

”Am aprecia enorm de mult dacă ați simplifica birocrăția ce trebuie făcută pentru implementarea unui astfel de program. Astfel am câștiga timp și energie pentru a ne ocupa în liniște de parcursul școlar al elevilor noștri.”
Cadru didactic

Opinii despre procedură – selecția elevilor

Cum apreciați procedura de selecție a elevilor care vor participa la programul pilot de tip „Școala după școală“?

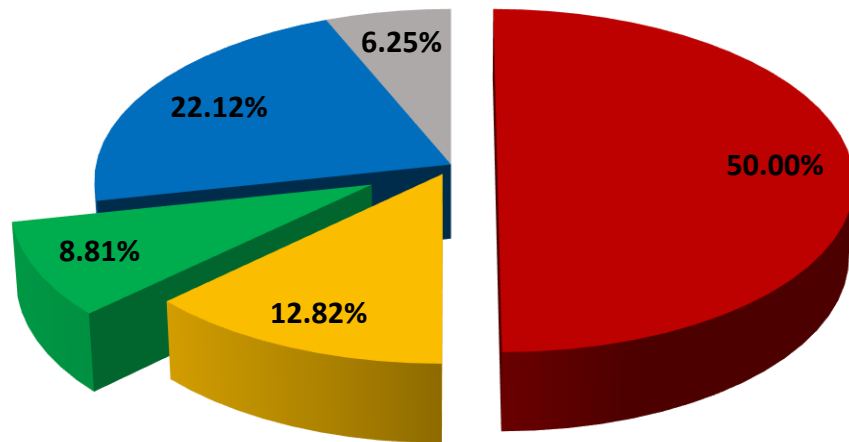
Aproape jumătate dintre respondenți au apreciat că inițiativa Ministerului Educației va permite accesul la educație remedială pentru toți elevii care necesită astfel de sprijin. În schimb, din consultarea cadrelor didactice a reieșit că o limitare importantă a procedurii prevăzute pentru etapa pilot este reprezentată de numărul mediu de 12 elevi necesar pentru organizarea unei grupe, în condițiile în care participarea la program în altă școală nu este apreciată ca adecvată (din motive cum ar fi distanța, dificultățile de adaptare la grup etc).

”Am fost anunțați că grupa trebuie să fie de 12 elevi. În cazul claselor simultane, la învățământul primar din mediul rural, nu se poate forma grupa. Și acești elevi au nevoie de activități remediale, deoarece o mare parte nu au avut tablete și nici acces la internet în perioada on-line. Tabletele le-au primit foarte târziu, în a doua parte a lunii ianuarie.”

Cadru didactic

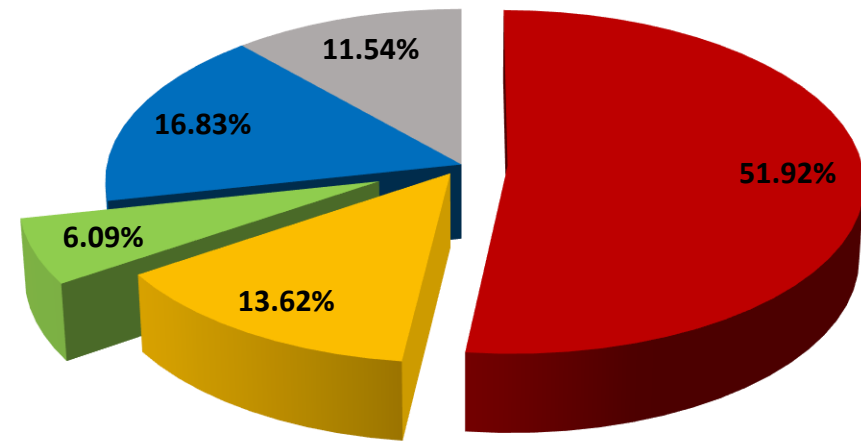
În opinia dumneavoastră, care dintre următoarele alternative de organizare a orelor remediale ar fi mai potrivită?

Din perspectiva cadrelor didactice:

- o oră pe zi, la finalul programului școlar, în fiecare zi a săptămânii
- mai multe ore, la finalul programului, în unele zile ale săptămânii
- mai multe ore comasate în zilele nelucrătoare de la sfârșitul săptămânii
- sub formă de școală de vară după încheierea anului școlar
- Nu știu/Nu răspund

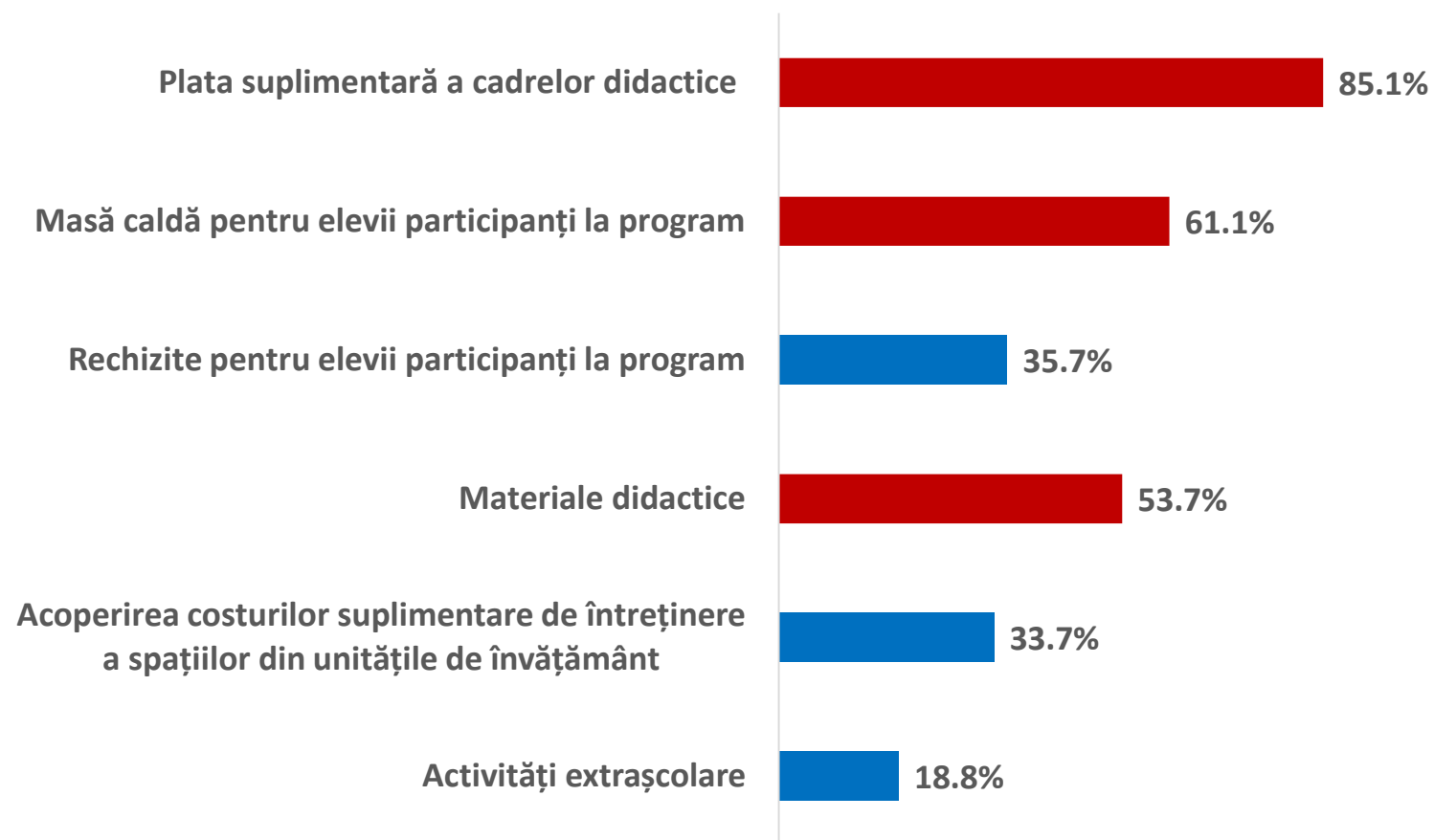
Din perspectiva elevilor:

- o oră pe zi, la finalul programului școlar, în fiecare zi a săptămânii
- mai multe ore, la finalul programului, în unele zile ale săptămânii
- mai multe ore comasate în zilele nelucrătoare de la sfârșitul săptămânii
- sub formă de școală de vară după încheierea anului școlar
- Nu știu/Nu răspund

Opinii cu privire la categoriile de costuri

Ce cheltuieli credeți că ar trebui să fie acoperite de finanțarea acordată de autorități pentru intervențiile de educație remedială? (răspuns multiplu):

Analizând categoriile de costuri indicate de respondenți, observăm că, după plata suplimentară a cadrelor didactice, majoritatea cadrelor didactice au considerat că finanțarea măsurilor remediale ar trebui să permită acordarea unei mese calde pentru elevii participanți, dar și asigurarea materialelor didactice adecvate acestui tip de educație.

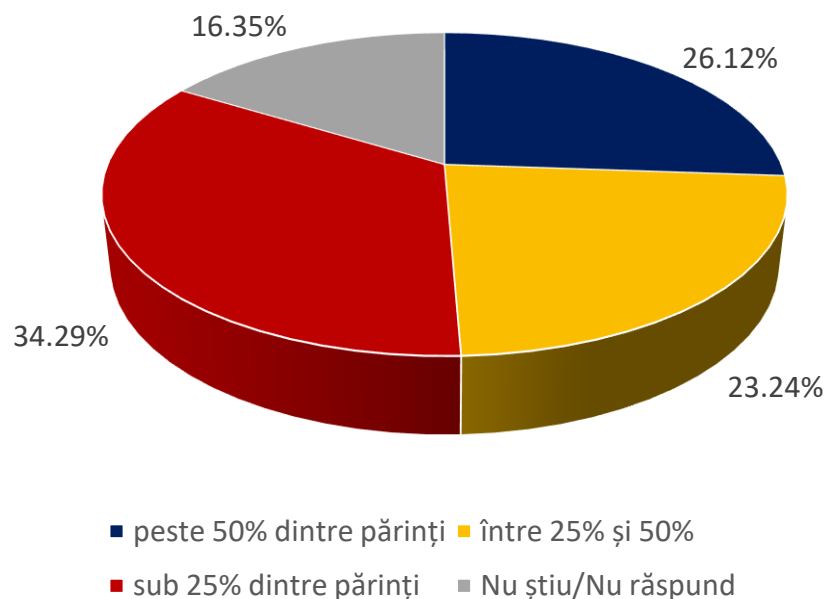
”Nu putem face educație remedială doar cu pixul pe caiet și creta pe tablă. Altfel renunțăm ușor - și copiii și profesorii.”

”Modul de pregătire a acestor elevi necesită multe materiale ajutătoare, iar autoritățile trebuie să sprijine cadrele didactice și elevii cu materiale, rechizite școlare.”

Cadre didactice

Opinii despre atitudinea părinților

Din perspectiva dumneavoastră, câți dintre părinții elevilor eligibili din școala dumneavoastră ar fi de acord cu participarea copiilor la educația remedială?

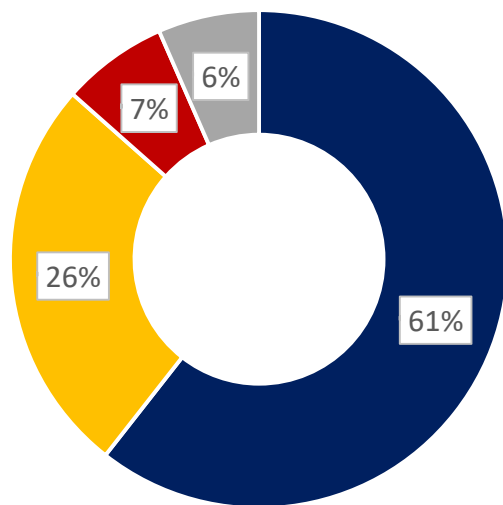

Remarcăm o percepție reticentă a profesorilor față de disponibilitatea părinților de a permite participarea copiilor la programul de educație remedială. Din mesajele transmise de cadrele didactice se conturează două posibile explicații: pe de o parte percepția unui grad redus de implicare și sprijin acordat de familie pentru educația copiilor aflați în categoriile eligibile și, pe de altă parte, o comunicare inadecvată a naturii programului pilot, fapt care a generat un risc de stigmatizare a elevilor participanți. De altfel, o parte dintre profesorii consultați consideră că educația parentală trebuie să fie integrată în programul de educație remedială, pentru a asigura succesul acestuia.

”Părinții l-au perceput ca pe un program pentru repetenți. Am pus mâna pe telefon și, rând pe rând, i-am lămurit. După trei zile, toți elevii eligibili din școală erau înscriși.”

”Elevii care au mare nevoie de sprijin educațional nu vor participa din cauza lipsei de interes/comoditate din partea părinților.”

Credeți că școala dvs. dispune de spațiile necesare pentru organizarea activităților de sprijin/educație remedială?

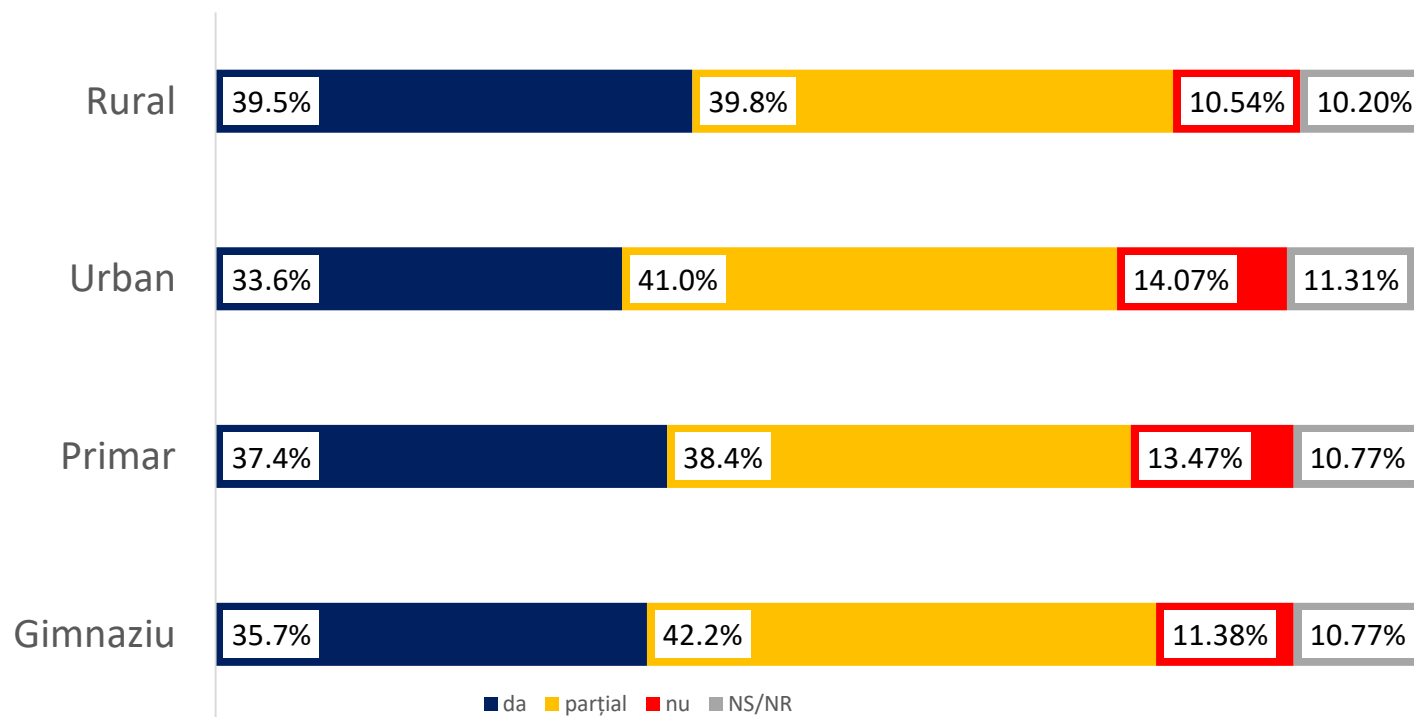
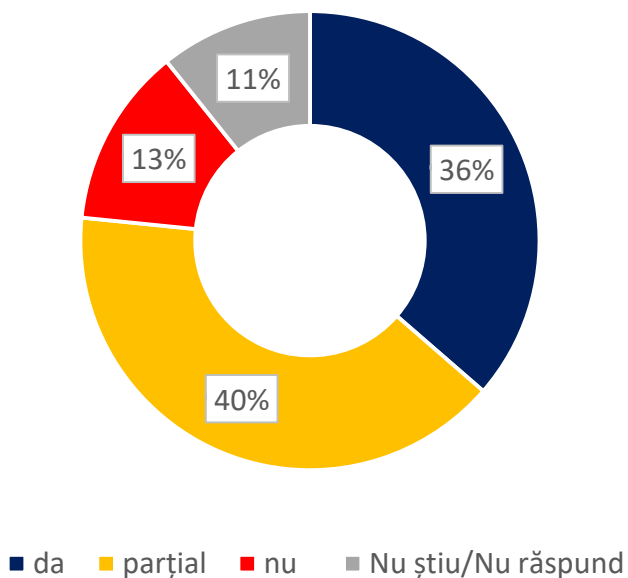
■ da ■ parțial ■ nu ■ Nu știu/Nu răspund

O treime dintre respondenți consideră că școlile unde își desfășoară activitatea nu dispun – în tot sau în parte – de spațiile necesare pentru desfășurarea programului de educație remedială. De asemenea, răspunsurile primite de la cadrele didactice indică și alte provocări, în special asigurarea transportului elevilor participanți la program și organizarea programului cadrelor didactice (mai ales în școlile unde se învață în două schimburi).

” Nu am suficient spațiu și nici nu cred ca se va putea face ceva pentru remedierea lacunelor care persista și se adună de foarte mulți ani în învățământul românesc!” Cadru didactic

Opinii despre numărul de ore

Credeți că numărul de 20 de ore/lună de educație remedială este suficient pentru a acoperi nevoile elevilor dumneavoastră?

Peste jumătate dintre respondenți au apreciat că cele 20 de ore/lună de educație remedială nu pot acoperi în totalitate sau în parte nevoile elevilor lor. Observăm că profesorii din învățământul primar și cei care își desfășoară activitatea în mediul rural au o perspectivă ușor mai optimistă în ceea ce privește eficiența programului pilot. Procentul semnificativ de non-răspunsuri (peste 10%) se poate explica fie prin necunoașterea cu exactitate a nevoilor de educație remedială, fie prin imposibilitatea de a anticipa, la momentul completării sondajului, impactul real al programului pilot.

În loc de concluzii: mesaje pentru autorități

Ce mesaj ați transmite autorităților în legătură cu modul de pregătire și desfășurare a măsurilor de sprijin/intervențiilor de educație remedială în acest an școlar și în anul școlar viitor?

1. Intervenții complementare

- *”Aș transmite rugămintea să se asigure o **masă caldă** pentru elevi și resurse pentru **activități extracurriculare** atractive pentru elevi. În comunitatea de unde provin elevii noștri, părinții acestor elevi se confruntă cu dificultăți din cauza nivelului redus de educație. O soluție pentru ridicarea nivelului la învățatura este oferirea unei multitudini de activități care să includă și teme dar și activități de recreere.”*
- *”Programul de educație remedială trebuie să se preocupe și de **latura emoțională**, trebuie să răspundă efectelor pe care perioada de izolare le-a avut asupra copiilor și trebuie să rezolve, măcar parțial, lipsa de motivare pe care o observăm acum la elevii noștri.”*

2. Permanentizarea programului în școlile vulnerabile

- *”S-au luat decizii destul de târziu, aceste programe ar trebui implementate permanent în școlile unde există mulți copii în risc de abandon școlar.”*
- *”Această inițiativă trebuie să aibă caracter permanent, cel puțin din perspectiva nevoilor copiilor cu dificultăți de învățare, ritm lent, cărora le lipsește sprijinul familiei sau condițiile minime pe care familia trebuie să le asigure copilului”*

3. Consultarea copiilor și adaptarea la nevoile acestora

- *”Să se analizeze cazurile fiecărei școli, să se asculte nevoile elevilor aflați în situațiile acestea și să nu se impună un număr de ore! Fiecare elev este unic, are particularitățile lui și întâmpină diferite dificultăți în învățare!”*
- *”Pregătirea remedială nu trebuie făcută în forță, fără să se ia în seamă problemele afective ale elevului. Trebuie oferit un cadru adecvat ca învățarea să nu fie percepută ca o obligație. Va rămâne fără succes.”*

”Domnilor, dacă ați fi elevi în aceste timpuri, ați fi mulțumiți de deciziile actuale și de parcursul dumneavoastră școlar?”

Mulțumim profesorilor care ne-au sprijinit prin completarea acestui chestionar!

Salvați Copiii